

Katecheza pod gruszą

Temat: „Zachowaj mnie Boże”

Mądrość szlachetnością Karoliny

(zajęcia dedykowane są uczniom gimnazjów oraz szkół ponad gimnazjalnych)

ZAŁOŻENIA EDUKACYJNE

1. Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- Odkrywanie istoty mądrości i sposobów wyrażania jej w życiu codziennym u bł. Karoliny
- Ukazywanie prawdziwej hierarchii wartości
- Uczenie sztuki mądrego patrzenia na życie
- Odkrywanie prawdziwej godności kobiecego człowieczeństwa
- Ukazywanie mądrości, jako drogi ewangelizacji świata

2. Treści nauczania – wymagania szczegółowe:

Wiedza:

Uczeń:

- wie, że źródłem mądrości dla bł. Karoliny był Bóg
- rozumie, że mądrość jest narzędziem potrzebnym do dobrego wykorzystania darów oraz swego własnego powołania
- uświadomił sobie najważniejsze zadania kobiety

Umiejętności:

Uczeń:

- wybiera mądrość, jako wartość najwyższą
- mądrze korzysta z rad innych
- potrafi wyciągać wnioski z własnego i cudzego doświadczenia
- podejmuje konkretne sposoby wyrażania mądrości w relacji do innych

3. Metody pracy:

- dyskusyjna;
- twórczego myślenia;
- plastyczna;
- integracyjna;

„Zachowaj mnie, Boże”, Zespół POD GRUSZĄ, Ty ścieżkę życia mi ukażesz,
www. <http://sanktuariumzabawa.pl/>

Środki dydaktyczne:

Pismo Święte, obraz bł. Karoliny, zasoby stron internetowych - utwory muzyczne, teksty Ks. M. Dziewieckiego „Troska kobiet o własną kobiecość”, bristol, kartki samoprzylepne, kartki kolorowe, kartki A4, długopisy, klej, nożyczki.

PRZEBIEG KATECHEZY

Czynności wstępne:

W sali, gdzie będzie odbywać się spotkanie powinien znaleźć się sprzęt komputerowy, głośniki (w celu odtworzenia utworów muzycznych). Na ławkach rozłożyć kartki samoprzylepne, długopisy, teksty Ks. M. Dziewieckiego „Troska kobiet o własną kobiecość”.

Modlitwa:

Ks. Jan Twardowski powiedział, że modlić się - to po prostu być z Bogiem. Powierzmy, to spotkanie Bogu, abyśmy byli otwarci na Jego miłującą obecność i pozwolili się Jemu prowadzić.

Dobry Ojczy, wielbimy Cię w Twoich świętych. Życie ich jest dla nas wzorem, a wstawiennictwo wyprasza nam Twoją pomoc. Przyjmij naszą modlitwę prośby i przez wstawiennictwo bł. Karoliny udziel nam Ducha mądrości. Spraw, abyśmy nie tylko wzywali Jej wstawiennictwa, ale także Ją naśladowali kierując się w codziennym życiu mądrością i szlachetnością. Błogosławiona Karolino módl się za nami!

Po zakończonej modlitwie zapoznajemy uczniów z piosenką: "Zachowaj mnie, Boże",

3. Nawiązanie do tematu:

Witam serdecznie wszystkich na kolejnym spotkaniu z bł. Karoliną. Jak sobie przypominamy w maju pochylaliśmy się nad senesem pracy, nauki. Zastanawialiśmy się jak naszą codzienność uczynić sakramentem miłości.

Dziś kolejny krok - spotkanie z bł. Karoliną - która wzywa nas odkrywania dróg prowadzących do mądrości. Mądrość, to sztuka patrzenia na życie i umiejętność wyciągania z własnego i cudzego doświadczenia wniosków. Mądrość to również umiejętność rozeznania, dla jakich wartości warto żyć i w jaki sposób wypełniać je w codziennym życiu.

Powszechnie uważa się, że mądrość mierzyć trzeba osiągnięciami i tytułami naukowymi. Udokumentowana otwiera drzwi do kariery a jeśli podparta jest jeszcze wiekiem i dostojnością staje się niepodważalną. Tymczasem spoglądając na błogosławioną Karolinę zauważamy, że ani wykształcenie, ani wiek nie są koniecznymi walorami by być człowiekiem mądrym. Mądrość błogosławionej Karoliny nie brała się z dogłębnej nauki, ale pochodziła z opowieści i przekazów przodków a wsparta była własnym, nie wielkim – z racji młodego wieku - doświadczeniem. Jej rozsądne podejście do wielu spraw brało się z racjonalnego rozumienia świata i głęboko zakorzenionej hierarchii wartości.

Dla Karoliny pierwszym wyznacznikiem i źródłem wszelkiej mądrości był Pan Bóg. On i Jego znajomość pomagała podejmować w życiu decyzje ważne i niezwykle trafne aż do tej ostatniej dotyczącej ofiary z własnego życia. Niesamowita, jak na tak młody wiek, powaga dodawała Karolinie szacunku w oczach innych ludzi a zarazem była bardzo spontanicznym przejawem odpowiedzialności, która ją cechowała. Nabierając mądrości pielęgnowała w sobie i rozwijała kobiecość. Jej mądrość polegała na zapobiegliwości, na uprzedzaniu potrzeb i próśb innych, na podejmowaniu zadań, których nikt nie widział, ale ona dostrzegała. Jakże

Karolina może być cennym przykładem dla współczesnej młodzieży. Zdobywanie wiedzy jest dzisiaj znacznie prostsze niż za jej czasów. Mądrość jest w zasięgu naszych możliwości, przynajmniej ta książkowa. Być może tak samo trudno albo jeszcze trudniej poszukać wokół siebie ludzi, którzy mogą podzielić się wypracowaną mądrością życiową. Ale tacy też są i jeśli się chce to można ich znaleźć. Kiedy dotykamy sfery duchowej i pragniemy w niej doskonalić swą mądrość koniecznym jest znalezienie mądrych przewodników – takich również nie brakuje. Ale gdy założymy, że posiadana mądrość ma prowadzić do rozwoju kobiecości, to konieczne jest przełożenie jej na życie i działanie.

Kobiecość to nie tylko styl bycia, ale także sposób myślenia i postrzegania świata całkowicie innego od męskiego. Kobiecość to wrażliwość i spostrzegawczość a przez to również inicjatywność w działaniu. Kobiecość to także dbałość i nieustanna pielęgnacja w sobie różnicy w widzeniu miłości, do której mężczyzna podchodzi dużo bardziej przedmiotowo. Subtelność kobieca dodaje wartości rodzinie i społeczeństwu.

Szczególnym rysem kobiecości bezpośrednio związanym z mądrością jest pobożność. Mając szczególny rys kobiecy każda dziewczyna staje się bardzo otwarta na Boże natchnienia i nieustannie gotowa do podejmowania nowych wezwań oraz troski o istniejące działania. Kobiecość otwiera też specjalną warstwę religijności, która konkretyzuje się w modlitwie, dobroczynności, bezinteresowności, itp. W świecie, który deprecjonuje kobiecość uważając, że jest ona tożsama ze słabością potrzebne są takie osoby jak bł. Karolina, która świadectwem swojego życia ukazuje inne oblicze kobiecości i podpowiada, że to bezpieczna droga chociaż może zaprowadzić na śmierć.

Gdyby współczesne dziewczęta chciały uczyć się kobiecości i dokonywały tego na fundamencie głębokiej wiedzy, w oparciu o znajomość Boga i bliską z nim przyjaźń, nie trzeba było by się obawiać o przyszłość naszego narodu. Ale wierząc w pomoc Karoliny możemy mieć nadzieję, że jeśli się zaangażujemy to jej mądrość i kobiecość będzie naszym udziałem.

PRACA W GRUPACH – DYNAMIKA - GENIUSZ KOBIETY

I. Propozycja: Istota kobiecości

Propozycję można wykorzystać dla grup dziewczęcych jak również koedukacyjnych zaznaczając, że to spotkanie dotyczy odkrywania piękna geniuszu kobiecego.

Potrzebne materiały: bristol, karteczki samoprzylepne, długopisy.
Spotkanie składa się z dwóch części:

Pierwsza część z całym zespołem klasowym.

1. Z czym kojarzy mi się pojęcie KOBIETA/DZIEWCZYNA

- ✓ Każdy uczeń zapisuje na odrębnych karteczkach 3 pierwsze skojarzenia ze słowem „kobieta”/”dziewczyna” (określenia, cechy)

- ✓ Tworzymy wspólny obraz kobiecości (metoda słoneczko – wokół centrum, koła z napisem „kobieta” ”/”dziewczyna” przyklejamy promienie, powtarzające się skojarzenia wydłużają jeden promień
- ✓ Omawiamy poszczególne skojarzenia, zwracając uwagę na rozwijanie pozytywnych cech kobiecości.

Druga część dzielimy na grupy oddzielnie dziewczyny i chłopcy

Zadanie dla grup dziewcząt:

2. Drogi akceptacji swojej kobiecości.

- ✓ W małych grupach (4-5 osób) dzielą się swoim doświadczeniem: *Kiedy poczułam się prawdziwie dumna i szczęśliwa, że jestem kobietą?*
- ✓ Szukają wzorców dla naśladowania /Maryja, bł. Karolina, własna mama, matka Teresa, święta Patronka, wychowawczynie/
- ✓ Układają modlitwę przez przyczynę bł. Karoliny

Zadanie dla grup chłopców:

2. Dziewczyna mojego życia

- ✓ W małych grupach (4-5 osób) zastanawiają się nad pozytywnymi cechami znaczących dla nich kobiet /własna mama, babcia, ciocia, nauczycielka, siostra zakonna/
- ✓ Wybierają 5 najważniejszych cech idealnej kobiety/dziewczyny, argumentują uzasadniając swój wybór
- ✓ Jedna grupa graficznie przedstawia obraz „idealna” dziewczyna
- ✓ Druga grupa przedstawia obraz „dziewczyna na całe życie”

Po zakończeniu dzielą się swoimi przemyśleniami – odnajdując wspólny element w różnych formach prezentacji wyników.

(opr. na pod. J. Pulikowska, *O kobiecości*, Poznań 2004)

II. Propozycja: Geniusz kobiety

Spotkanie można poprowadzić w grupach i zadaniem każdej grupy będzie przedstawić w dowolnej formie jedno z zadań każdej dziewczyny zawarte w tekście Ks. M. Dziewieckiego „Troska kobiet o własną kobiecość” np. plakat, wywiad, pantomina, scenka, list do młodych dziewcząt itp.

Pierwszym zadaniem każdej dziewczyny jest zrozumienie i zaakceptowanie bycia kobietą i swego powołania. Prawdziwy feminizm jest tylko w tych społeczeństwach, w których osoby są ważniejsze od rzeczy. Bo to właśnie kobiety mają największy wkład w troskę o świat osób.

Drugim zadaniem dziewcząt i kobiet jest wdzięczność okazywana Bogu za otrzymany dar kobiecości. Powinni się do tego włączyć się także mężczyźni. w Liście do Kobiet (29 czerwca 1995 r.) Jan Paweł II dziękuje Bogu za „tajemnicę kobiety i za każdą kobietę - za to, co stanowi odwieczną miarę jej godności kobiecej, za wielkie dzieła Boże, jakie w niej i przez nią dokonały się w historii ludzkości. Dziękujemy ci, kobieto, za to, że jesteś kobietą! Zdolnością postrzegania, cechującą twą kobiecość, wzbogacasz właściwe zrozumienie świata i dajesz wkład w pełną prawdę o związkach między ludźmi”.

Zadaniem trzecim każdej kobiety jest stała troska o rozwijanie własnej kobiecości, wrodzonej zdolności do tego, by kochać, by wprowadzać innych ludzi w świat Bożej miłości i prawdy, by uczyć mężczyzn kontaktu z drugą osobą przez miłość i odpowiedzialność. szczęśliwa i dojrzała kobieta jest największym bogactwem i skarbem tej ziemi. Jest najwspanialszą pomocnicą mężczyzny w budowaniu cywilizacji miłości. Jest też wspaniałym wsparciem dla dziecka, które czuje się bezpieczne i szczęśliwe, gdy jest kochane przez mamę dojrzałą kochającą samą siebie i cieszącą się własną kobiecością. „W rodzinie kobieta jest więzią, która łączy ojca z dzieckiem. Jest tą, przez którą ojciec spieszy ku dziecku, a dziecko ku ojcu. Tą, ku której spieszy ojciec i dziecko. Jest wspólnym oddechem ojca i dziecka. Dzięki niej ojciec staje się bardziej ojcem, a dziecko bardziej dzieckiem. Taka jest kobieta w rodzinie, uświęcona przez łaskę” (Nicole Echiyard, *Kobieto, kim jesteś? Poznań 1989*). Kościół od zawsze głosił, że największym człowiekiem w historii ludzkości nie był mężczyzna, lecz kobieta - Maryja. Syn Boży przyjął ciało mężczyzny po to, aby móc skutecznie chronić godności kobiety. Bronił ją nie tylko przed wyzyskiem i krzywdą, ale także przed pożądanym spojrzeniem mężczyzn. Z drugiej strony Kościół kieruje się realizmem i dlatego przypomina kobietom, że żadne ustawy sejmowe ani deklaracje międzynarodowe nie zapewnią im równouprawnienia i szacunku. Uczynią to same kobiety, o ile w sposób rozważny i odpowiedzialny wychowują swoich synów, ucząc ich szacunku i wdzięczności wobec kobiety i kobiecości. Rzeczywista promocja kobiety i kobiecego geniuszu powinna stanowić istotny element nowej ewangelizacji. Przyszłość ludzkości zależy bowiem od tego, czy większość kobiet będzie drugą Ewą, która karmi siebie i innych trującym pokarmem iluzji i grzechu, czy też drugą Maryją, która karmi siebie i innych Bożą miłością i prawdą”.

/Por. Ks. M. Dziewiecki, *Geniusz kobiety, w: Powołani do życia w prawdzie i miłości, Warszawa 2004, s.100-102/*

4. Sytuacja egzystencjalna i zastosowanie życiowe – MOJE WYBORY

Wprowadzeniem do kolejnego kroku spotkania może być poniższy tekst w zależności od stopnia znajomości życia bł. Karoliny: Spotkanie z bł. Karoliną. Następnie prosimy, aby zastanowili się nad pytaniem i podzielili się refleksją: Czy jest coś, za co oddałbyś/oddalabyś życie?

SPOTKANIE Z BŁ. KAROLINĄ

/Z homilii Ojca Świętego Jana Pawła II podczas beatyfikacji Karoliny/

Orędzie ośmiu błogosławieństw, siejba Bożej Ewangelii, idzie przez stulecia. W czasie jubileuszu przypomnieliście skrupulatnie wszystkie osoby, miejsca i czasy, poprzez które tchnął w waszych wspólnych dziejach ten sam Duch Prawdy, który objawił się apostołom w dniu Pięćdziesiątnicy pod postacią ognistych języków, I to za naszych czasów, w tym stuleciu, jeszcze jeden taki ognisty język Ducha Prawdy, Parakleta, zatrzymał się nad postacią prostej, wiejskiej dziewczyny: Bóg wybrał właśnie to, (...) co niemocne, aby mocnych poniżyć, aby zawstydzić Mędrow (por. 1 Kor 1,27).

Czyż święci są po to, ażeby zawstydzać? Tak. Mogą być i po to. Czasem konieczny jest taki zbawczy wstyd, ażeby zobaczyć człowieka w całej prawdzie. Potrzebny jest, ażeby odkryć lub odkryć na nowo właściwą hierarchię wartości. Potrzebny jest nam wszystkim, starym i młodym. Chociaż ta młodziutka córka Kościoła tarnowskiego, którą od dzisiaj będziemy zwać błogosławioną, swoim

życiem i śmiercią mówi przede wszystkim do młodych. Do chłopców i dziewcząt. Do mężczyzn i kobiet. Mówi o wielkiej godności kobiety: o godności ludzkiej osoby. O godności ciała, które wprawdzie na tym świecie podlega śmierci, jest niszczone, jak i jej młode ciało uległo śmierci ze strony zabójcy, ale nosi w sobie to ludzkie ciało zapis nieśmiertelności, jaką człowiek ma osiągnąć w Bogu wiecznym i żywym, osiągnąć przez Chrystusa.

Tak więc święci są po to, ażeby świadczyć o wielkiej godności człowieka. Świadczyć o Chrystusie ukrzyżowanym i zmartwychwstałym dla nas i dla naszego zbawienia, to znaczy równocześnie świadczyć o tej godności, jaką człowiek ma wobec Boga. Świadczyć o tym powołaniu, jakie człowiek ma w Chrystusie.

Karolina Kózkówna była świadoma tej godności. Świadoma tego powołania. Żyła z tą świadomością i dojrzewała w niej. Z tą świadomością oddała wreszcie swoje młode życie, kiedy trzeba było je oddać, aby obronić swą kobiecą godność. Aby obronić godność polskiej, chłopskiej dziewczyny. Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądają (por. Mt 5, 8). Tak to orędzie ośmiu błogosławieństw wpisuje się nowymi zgłoskami w dzieje Kościoła tarnowskiego, w dzieje tego ludu, który od pokoleń - i bez względu na historyczne krzywdy i upokorzenia - przechowywał w sobie świadomość, że jest świętym Ludem Bożym, ludem odkupionym za cenę krwi Syna Bożego, królewskim kapłaństwem.

Tam, wpośród równinnych lasów, w pobliżu miejscowości Wał-Ruda, zdaje się trwać ta wasza rodaczka, córka ludu, gwiazda ludu, i świadczyć o niezniszczalnej przynależności człowieka do Boga samego. Człowiek, bowiem jest Chrystusowy - a Chrystus Boży (por. 1 Kor 3, 23).

5. Notatka

Zapisać w zeszycie będą słowa: „Błogosławieni czystego serca albowiem oni Boga oglądają będą” /Mt 5, 8/ lub wybrana modlitwa do bł. Karoliny wypracowana podczas spotkania w grupach.

6. Modlitwa końcowa

Modlitwa zawierzenia

Panie Jezu, dziękuję Ci, że ukochałeś mnie miłością, która podnosi z największych upadków i leczy najboleśniejsze rany. Oczyść moje serce z wszelkiego zła, które nie pozwala mi doświadczyć daru czystej miłości i cieszyć się nim. Oddaję Ci, Panie, moją pamięć, rozum, duszę, ciało wraz z moją płciowością i przyrzekam nie podejmować współżycia seksualnego do czasu przyjęcia sakramentu małżeństwa. Postanawiam nie czytać, nie kupować i nie oglądać czasopism, programów i filmów o treściach pornograficznych.

Przyrzekam codziennie modlić się, czytać Pismo Święte, regularnie przystępować do sakramentu pokuty, często przyjmować Komunię Świętą, oraz żyć według 10 zasad ABC Społecznej Krucjaty Miłości.

Panie Jezu, bądź jedynym Panem mojego życia. Ucz mnie zdobywać umiejętność kontrolowania mojego popędu seksualnego i uczuć. Proszę Cię o pomoc, abym unikał(a) wszystkiego, co uzależnia i zniewala, a więc papierosów, alkoholu i narkotyków. Ucz mnie tak żyć i postępować, aby w moim życiu najważniejsza była miłość.

Maryjo, Matko moja, prowadź mnie drogami wiary do samego źródła miłości, do Jezusa, abym zawsze tylko Jemu ufał(a) i wierzył(a).